

Řešení krizové situace: kontaminace řeky Úhlavy impregnační látkou Impralit – BSK effect

V úterý 8. 10. 2019 byla vodoprávním úřadem ORP Klatovy zjištěna kontaminace Drnového potoka v oblasti Klatovy - Luby (místo havárie je od Plzně vzdáleno cca 60 km po toku). Látka sloužící k impregnaci dřeva unikla v noci z pondělí 7. 10. 2019 na úterý 8. 10. 2019 kanalizací do Drnového potoka. Jednalo se o látku nebezpečnou pro zdraví a vysoce toxickou pro vodní organismy.

Zasahující vodoprávní úřad na místě nařídil vyčištění kontaminovaného areálu a sanaci kanalizace. HZS Klatovy se pokusil o sanační opatření na toku (umístění norných stěn a použití sorbentu), která však byla neúčinná. Důvodem byly fyzikálně chemické vlastnosti látky – je tekutá, mísitelná s vodou, průhledná.

Vodoprávní orgán ORP Klatovy předal informaci o havárii Vodárně Plzeň a v pátek 11. 10. 2019 tuto informaci obdržely i další vodoprávní úřady na toku ORP Přeštice, MMP OŽP a KÚ OŽP. Součástí informace byl i rozbor vod z 9. 10. 2019, ze kterého vyplynulo, že znečištění je přítomno pouze v Drnovém potoce a ve třetinových koncentracích v Dolanech na Klatovsku. Na ostatních místech na toku řeky Úhlavy nebyla látka detekována, nebo byla zjištěna pouze v minimálních hodnotách.

Povodí Vltavy, které coby správce toku bylo přítomno sanaci i odběru na Drnovém potoce, monitorovalo vodní tok i v dalších dnech. Na základě odběrové řady od 9. - 12. 10. 2019 bylo vyhodnoceno, že se látka chová nestandardně v toku, tj. vysoké koncentrace pesticidů se nesnižují (dle předpokladů z vlastností látek mísitelných s vodou), ale zůstávají extrémně vysoké a pohybují se velmi pomalu. Tento odborný závěr bylo ale možné učinit až po určitém množství odebraných vzorků. Dne 12. 10. 2019 kontaktoval zástupce povodí na základě tohoto zjištění vedení města Plzně.

Sobota 12. října v 18 hodin: Zasedá odborná pracovní skupina krizového štábu pro vodárenství

Opatření:

- v noci ze soboty 12. 10. na neděli 13. 10. 2019 začala být upouštěna přehradní nádrž Nýrsko (8-9 m³/s), aby došlo k naředění vody v Úhlavě a propláchnutí koryta řeky od nebezpečné látky
- pravidelně (2x denně) jsou Povodím Vltavy v rámci zavedeného havarijního monitoringu odebrány vzorky z řeky Úhlavy v celkem pěti odběrných profilech na toku Úhlavy mezi Plzní a městem Klatovy (Dolany, Lužany, Dolní Lukavice, Štěnovice a ÚV Homolka)
- projednána možnost odstavit úpravnu vody v případě překročení limitů zjištěných na základě odebraných vzorků v profilu ÚV Homolka – předpoklad večerní hodiny dne 13. 10. 2019
- projednána možnost zajistit ze strany HZS PK nouzové zásobování úpravný vody přečerpáváním vody z řeky Radbuzy
- na webovém portálu města Plzně zveřejněna TZ o nastalé situaci, informována média

Neděle 13. října v 19 hodin: Zasedá odborná pracovní skupina krizového štábu pro vodárenství

Opatření:

- probíhá dohodnutá manipulace na VD Nýrsko
- pravidelně (2x denně) jsou Povodím Vltavy v rámci zavedeného havarijního monitoringu odebrány vzorky z řeky Úhlavy v celkem pěti odběrných profilech na toku Úhlavy mezi Plzní a městem Klatovy (Dolany, Lužany, Dolní Lukavice, Štěnovice a ÚV Homolka)
- probíhají průběžné kontroly stavu vodního toku ze strany Vodárny Plzeň
- z důvodu překročení limitů zjištěných na základě odebraných vzorků v profilu ÚV Homolka, v 19.55 hod. došlo k odstavení úpravní vody Vodárny Plzeň – zjištěná hodnota propiconazolu na odběrném místě Hradiště 1,511 [µg/l]
- HZS PK je připraveno zajistit nouzové zásobování úpravní vody čerpáním z řeky Radbuzy
- projednána bezpečnostní rizika znečištění řeky Úhlavy s tím, že je potřeba předat veřejnosti informaci, že kvalita pitné vody z úpravní není ohrožena, ale že se doporučuje nekonzumovat ryby z toku Úhlavy, informace předány i Českému rybářskému svazu

Pondělí 14. října v 9 hodin: Jednání Krizového štábu ORP Plzeň**Opatření:**

- pokračovat v upouštění vody z vodního díla Nýrsko z důvodu zředění nebezpečné látky
- HZS PK instalace zařízení na přečerpávání vody z řeky Radbuzy do úpravní vody – spuštěno v pondělí po 13:00
- Pokračovat s pravidelným odběrem vzorků
- TZ s informací pro občany a média, informace zveřejněny na portálu města a sociálních sítích

Pondělí 14. října v 17:15: Jednání Krizového štábu ORP Plzeň**Opatření:**

- pokračovat v upouštění vody z vodního díla Nýrsko z důvodu zředění nebezpečné látky, a to do úterních ranních hodin
- upouštět i vodní dílo Hracholusky
- pokračovat s přečerpáváním vody z řeky Radbuzy do úpravní vody
- pokračovat s pravidelným odběrem vzorků

Ve večerních hodinách bylo spuštěno další čerpadlo a tím bylo dosaženo dodávky surové vody z řeky Radbuzy do jímacího objektu vodárny v celkové výši 260 l/s, čímž bylo dosaženo 65% hodnoty běžné potřeby pro úpravnu vody Homolka. Koncentrace nebezpečných látek se ustálila od jedné hodiny v noci pod hodnotou 100 ng/l.

Úterý 15. října v 10:30: Zasedání odborné pracovní skupiny krizového štábu pro vodárenství**Opatření:**

- vzhledem k výraznému poklesu hodnot znečištění v řece Úhlavě ukončit přečerpávání vody z řeky Radbuzy do úpravní vody, přechod zpět na vodu z řeky Úhlavy
- pokračovat s pravidelným odběrem vzorků
- TZ s informací pro občany a média o pozitivním vývoji situace, ponechána doporučení pro občany nekoupat se v řece Úhlavě a Berounce, nezalévat vodou zahrady, nekonzumovat ryby a nenapájet danou vodou zvířata

Úterý 15. října ve 20:00: Jednání Krizového štábu ORP Plzeň

Opatření:

- pokračovat s pravidelným odběrem vzorků
- zhodnocení pozitivního vývoje krizové situace
- primátor pověřuje nám. Šindeláře svoláním hodnotící porady v rámci Vodárny Plzeň a.s.
- poděkování všem zapojeným složkám
- ukončení zasedání krizového štábu v záležitosti kontaminace řeky Úhlavy

Zapojené subjekty: Vedení města Plzně, Povodí Vltavy, Vodárna Plzeň, HZS PK, jednotky dobrovolných hasičů, Policie ČR, Městská policie Plzeň, Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP, Odbor životního prostředí MMP, tiskové oddělení KP + další subjekty

Kopie z internetu